

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 15.

nedelja, 19. januarja 1936.

Leto II.

Od moža ne zahtevam drugega nego da ima trdna prepričanja in da po njih živi in dela.
Edison

Dnevna pratika

Nedelja, 19. januarja 1936. Katoličani; Kanut. Pravoslavni: 6. januarja, Bogojavljenje.

Ponedeljek, 20. januarja 1936. Katoličani; Fabijan in Sebastijan. Pravoslavni: 7. januarja, Sab. Jov. Krst.

Dežurne lekarne v Ljubljani

V nedeljo: dr. Kmet, Tyrševa 43, Trnkoczy, Mestni trg, Ustar, Selenburgova 7. V ponedeljek: Bakarčič, Sv. Jakoba trg, Ramor, Miklošičeva cesta, Gartus, Moste—Zaloška c.

Vreme

Novi Sad: Oblačno po vsej državi z deževjem na večji zapadni polovici. Močan veter na Primorju, kakor tudi mestoma v notranjosti države. Temperatura se je zvišala po vsej državi. Najnižja Užice — 1 C, najvišja Ercegovci 15 C.

Napoved za danes: Oblačno in deževno vreme po vsej državi. Snežilo bo samo v gorskih predelih. Deloma se bo zjasnilo, toda ne za dolgo. V splošnem je pričakovati hladnejšega vremena. Sonce izide ob 7.11, zaide ob 16.25.

Dunajska napoved: Kratkotrajne razjasnitve, nekoliko bo temperatura padla, nato bo pa zopet toplejše. Pričakovati je naglih sprememb.

Astrološka vremenska napoved za danes: Večinoma oblačno, megla in sveži vetrovi na severu, večinoma jasno in lepo na jugu.

Današnji novorojenčki bodo obdarovani z dobrimi lastnostmi, vendar bodo precej nagle narave. Zato jim treba skrbne, trdne (a ne trde!) vzgoje, navajajoče jih, da se bodo znali brzdati.

Teden v pesmi

Od nedelje do nedelje

Čprav dežja ni manjkalo nas vse je suša trla, ki nam blagajne in kredit do kraja je zaprla.

Mesto denarja širijo se čez in čez poplave, ko dajejo politiki — vodene nam izjave.

Davidovič in Jankovič in oni v parlamentu, vsi so zamaknjeni v skrivnost o — osmem zakramentu.

Ta sveti — osmi zakrament, ta naša je bolezen — zdaj hitro piko, da ne bo — gospod državni jezen!

Oglasi v našem listu so poceni in uspešni

Ljubljana v senci kriminala — Brez listin, brez glasa — Vlomilec tajno na sodišču — Žrtev divjega lovca Krik podeželja: Rešite nas dolgov! Danes pričetek II. dela senzacionalnega romana „Maščevalec“

Kdo je morilec mojstra Janežiča iz Litije?

Njegove zadnje besede z ženo preden je izginil

Litija, 18. jan.

Zagonetna smrt predilniškega mojstra Janeza Janežiča je vsaj deloma pojasnjena. Kakor smo pred dnevi poročali, so 12. t. m. potegnili iz Save pri Krškem utopljenca, ki je po opisu sodeč bil tako dolgo pogrešani Janežič. Naslednji dan so ga na tamošnjem pokopališču pokopali.

Spoznala ga je po hlačah

Janežičeva žena, ki so jo brzojavno obvestili, je takoj odpotovala v Krško in v utopljenca spoznala svojega pogrešanega moža. Vzela je tudi vzorec utopljenčevih hlač. Doma ga je primerjala s krpami, ki so ostale še pri krojaču, in je tudi po tem ugotovila, da je utopljenec njen mož.

Nesrečni Janežič je torej mrtev in že pokopan. Tako je nastalo še važno vprašanje, ali je žrtev strašne nesreče, ali je žrtev morilca. Vse kaže, da je bil žrtev kločinca.

Zadnje besede

Ko je odšel Janežič usodnega večera zelo dobre volje z doma je še rekel ženi:

— Danes pridem pa kmalu domov, ker imam jutri službo!

To so bile njegove zadnje besede z domačimi.

Sumljive poškodbe

Ugotovili so, da je imel Janežič izbit gornji stranski zob in udrtu lobanjo. Tudi niso našli njegove ure, ne listnice in denarja. Celu suknje ni imel na sebi. Udrtine na lobanji so take, da skoraj ni verjetno, da mu jih je prizadajalo kamenje, ko so ga valovi gnali proti Krškem. Začel mu jih je najbrž zločinec v hudi borbi z žrtvijo.

Osumljenci

Orožniki imajo na sumu več oseb, med katerimi je, kakor vse kaže, tudi pravi zločinec. V interesu nadaljnega in najtežjega

ga dela preiskave pa imena osumljencev še ne moremo objaviti.

Litijski orožniki so se lotili preiskave, ki naj dožene, kdo je morilec mojstra Janežiča, z vso vnemo in če bo šlo vse po sreči, bo kmalu v rokah pravice, ki bo maščevala Janežičevo tragično smrt.

Današnja številko „Glasa Naroda“

pošiljamo raznim naslovlencem na ogled. Pošiljali jim bomo list še nekaj dni in jih vlijudno vabimo, da se nanj naročijo.

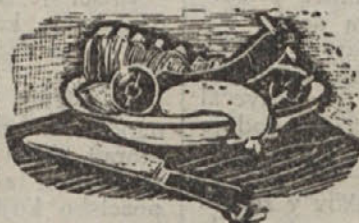
V današnji številki pričanja drugi del senzacionalnega romana »Maščevalec«, ki zbuja največje zanimanje našega čitateljstva.

Za nove naročnike podajamo danes kratko vsebino prvega dela tega romana, da jim bo v vsem razumljiv, čeprav prvega dela niso brali.

Cinizem Rima

Rim, 18. jan. DNB. Državni podtajnik **Suvich** je včeraj sprejel švedskega poslanika v Rimu in mu izročil noto italijanske vlade, ki v celoti odklanja obtožbo, da bi bila italijanska letala namerno bombardirala švedsko ambulanto pri

Dolu. Italijanski uradni krogi izjavljajo, da krivici za bombardiranje ambulante niso na italijanski strani. Vsakdo, kdor deluje v državi, kjer se vrši vojna, dodajajo v teh krogih, dela to na lastno odgovornost, tudi če je njegova naloga še tako človekoljubna.

S kolinami je letos smola. Vreme je pretoplo in prekislo, nič ugodno za krvavice. Zato je treba hiteti, da se ne skisajo. No, kjer je kaj moče, gre gladko, včasih celo tako, da se kaj zabliska in kdo celo kakemu človeku pušča kri.

Nadaljne najnovejše vesti na str. 7.

Kipling umri

London, 18. jan. r. Ponoči devet minut po polnoči je umrl slavni književnik Rudyard Kipling.

Kipling je iznenada zbolel v noči z nedelje na ponedeljek in so ga v ponedeljek operirali. Operacija se je posrečila, toda bolnik je bil v trenutku, ko so ga operirali, že tako onemogel, da mu niso mogli več rešiti življenja. Ves teden le ležal skoro brez zavesti in se je le sem pa tja zavedel. Pri njem sta vztrajali do poslednjega trenutka njegova žena in hči.

Beck je dobil klofuto

Varšava, 18. jan. Havas. Ko je zunanji minister Beck včeraj odhajal iz sejma, kjer je imel ekspozico o zunanji politiki, ga je napadla neka mlada ženska in mu prisolila klofuto. Stekla je proti njemu vsa srdita, ga zmerjala in mahala z rokami proti njemu. Policija je žensko itakoj odstranila in s tem je bil incident likvidiran.

Zakaj je perilo na desni bolj belo?

Ker je perica za perilo na desni rabila boljše milo. Terpentinovo milo Zlatorog daje obilno gosto in belo peno, ki raztopi in izvleče iz tkanine vsako umazanijo. Z malo ročnega dela postane perilo kot da je novo, snežno belo in duhteče.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Rešite nas dolgov

Krik s podeželja

Medvode, 16. januarja.

Podoba je, da je vprašanje kmečkih dlogov polagoma spet zaspalo. Nekaj časa se je pri nas vse zanje zanimalo, gospodarski krogi, finančni ljudje, razne zbornice itd. Takrat se je silno mnogo pisalo o kmetu, kako velik revež je, zadolžen čez glavo, plačila nesposoben in da mu je treba pomagati. Mi kmetje, ki smo res zadolženi, se takrat resda nismo mogli obraniti občutka, da smo šele kot zadolženi gospodarji postali interesantni in da so se začeli za nas zanimati šele tedaj, ko so upniki le začeli presilno pritiskati, da je treba nekaj ukreniti v pogledu plačila naših dlogov.

Nedavna doba, ko smo bili kmetje zadolženci interesantni in je vse o nas govorilo in nas s silno vnemo reševalo, so spet za nami. In vse je ostalo pri starem. Nam se godi kakor se nam je godilo takrat. Lahko rečemo, da še nekoliko težje. Breme je vsak dan težje. In to težko bremo lahko prenesejo le naša potrpežljiva in vsega hudega navajena kmeška pleča, ki so bila v dobi blagostanja tako lepa priložnost in možnost, da je na ta račun marsikdo obgatel in še danes uživa v miru in brez hujšega občutka krize svoje sadove. To je pač gospodarska usoda nas kmečkih ljudi, ki smo bili doslej v gospodarskem pogledu bolj ali manj še vedno le predmet in »neizbrpljiv vir narodnih dohodkov.«

Kmečka zaščita je bila za nas pravzaprav silno nerodna rešitev. Če natanko premislimo vse gospodarske okoliščine, potem lahko rečemo, da je to rešitev. Celemu svetu je znano, da smo kmetje pošteni ljudje in pravtako pošteni plačniki svojih dlogov in plačilnih obvez. Tega se nikoli nismo branili. Znano je tudi namreč,

da je kmetu prva dolžnost, da se reši svojih dlogov in potem mirno živi pod svojo svobodno streho, ko ga nihče več ne terja in nadleguje. Toda kdor malo pomisli, kakor je bilo vsa zadnja leta z našim gospodarstvom, ta bo koj lahko spoznal, da v tem času nismo bili kmetje v stanju, da bi ugotovili plačati svoje dolgove, čeprav bi to radi storili. Ob takih cenah, kakršne so meli naši pridelki, ni bilo mogoče ničesar storiti. Nasprotno, bilo se je treba še zadolževati naprej, če je hotel kmečki človek živeti človeka dostojno življenje. Čim pa se je pojavilo vprašanje kmečke zaščite in kmečkih dlogov, smo pričeli izgubljati kredit. Na koncu koncev smo res popolnoma prišli ob vsak kredit. Nihče nam ničesar več ne da na upanje. Težak je ta občutek, ko nihče nima vere v naše delo in naše gospodarstvo.

Naši dolgovi so se zaščitili, roki so dolgi. To so razveseljive stvari. Toda pomisliti je treba, da nam s tem ni pomagano. Plačati kljub temu ne moremo. Ko se že vse zanima za nas, bi bilo treba k temu zanimanju dodati še jedro vse rešitve. Dati nam je treba kupno moč. Vrniti cene našim pridelkom in našemu delu. Šele potem bomo sposobni plačati svoje dolžniške obveze. Kaj zaleže še tako odlašanje in podaljševanje, če pa naše delo nima nobene veljave in cene. V tem je jedro, in tu je treba začeti. To kmetje že dolgo naglašamo, samo čuti nas nihče noče. Škoda. Svet in ljudi je treba prepričati, da bo kmet, ki je dober plačnik, plačal lahko svoje obveznosti edinole, če jih bo lahko s čim plačal. To je poglavitno. Vse drugo je streljanje v prazno. Dolgovi nas bodo težili še naprej, četudi bi nam bili odloženi za 50 let.

Vlomilec „tajno“ na sodišču

Maribor, 17. januarja

Ljudem, ki so včeraj imeli opravka na sodnji, se je proti poldnevu nutil zanimiv prizor. Po hodnikih sodišča se je ves dopoldan smukal starejši moški, pristrizanih las in gladko obrat. Posebno pozornost je posvečal kolesom v veži. Neki gospod je sumil, da mož, ki s tolikim zani-

tistih povečanih izdatkov v znesku 3 1/2 milijona dinarjev je pojasnil, da je to povečanje nastalo v glavnem zaradi zvišanja števila narodnih poslancev od 305 na 370.

Zdaj si pa izračunajte vse to na drobno, in — zdravstvujte!

manjem opazuje kolesa, nima čistih namenov in je nanj opozoril stražnika.

Prišel je stražnik in vprašal možakarja, kako in kaj. Vprašanja pa so neznanca tako zmedla, da se mu je pričel jezik sumljivo zapletati in stražnik mu je napovedal aretacijo. Sedaj bi morali videti moža! Prišel se je razburjati, iz žepa pa je potegnil poselsko knjižico in jo pomolil stražniku pod nos, češ, poglejte, kdo sem jaz in me pustite na miru. Poselska knjižica je bila izstavljena na ime Jernej Koropec, rojen leta 1880. Ampak je bistro stražnikovo oko prehitro

ugotovilo, da tudi s poselsko knjižico ne bo vse v redu, ker je bilo ime čudno popačano.

Jernej Koropec je moral na policijo, kjer so ga bili izredno veseli. Takoj so namreč ugotovili, da Koropec ni nihče drugi kot 51-letni Jernej Korošec, ki so ga orožniki in policija že nekaj mesecev zastonj iskali zaradi številnih vlomov in tatvin. Posebno priljubljen rajon za Koroščeve podvige je bila okolica Konjic in Poljčan. Korošec je prišel pred dnevi v Maribor v družbi Franca Čerepanjka, ki ni na nič boljsem glasu in ki so ga spravili pod ključ teženški orožniki. Da bi Korošca prehitro ne spoznali, si je obril brke in brado, v poselski knjižici pa si je popačil ime in predrugačil letnico rojstva. Jernej Korošec bo moral po zaslišanju zopet na sodišče, tokrat seveda ne — incognito...

Maribor

m— Narodno gledališče. Nedejla, 19. januarja ob 15. uri: »Poljska krvi«. Globoko znizane cene. Zadnja popoldanska predstava. Ob 20. uri: »Veseli kmetič«. Znizane cene. — Ponedeljek, 20. januarja: Zaprt. — Torek, 21. januarja ob 20. uri: »Zlati rudnik«. Premijera. Red B.

m— Kino. Grajski: Sijajna veseloigra »Katja«. Danes ob 11. uri dopoldne matineja »Dva nasprotnika«. — Union: Prekrasni film »Viktorija« po romanu Knut Hamsuna.

m— Klobase so mu dišale. Pred dnevi se je splazil že večkrat kaznovani delavec Jurij M. v Španoklovo kočvo v Bezeni pri Rušah in odnesel večjo založo klobas in drugega svinjskega mesa in napravil tako nekaj sto dinarjev škode. Za nepoboljšljivim dolgo-prstnežem poizvedujejo orožniki.

m— Šmarnica je prepovedana! To zapoved bo morala spoštovati tudi posestnica Marija Španringova, doma nekje iz okolice Rač, ki so jo zalotili, da je prodajala prepovedano vino. Založo okoli 140 litrov so ji zaplenili in uničili, plačati pa bo morala še visoko kazen.

m— Vlom ob belem dnevu. V stanovanje Antona Pokliča v Trubarjevi ulici je v četrtek popoldne nekdo vlomil. Ker ni bilo nikogar doma, je vlomilec imel lahko delo in je odnesel s seboj vso zlatnino in obleko. Poklič je oškodovan za nad 4000 Din. Policija je vlomilcu že na sledi.

m— Čedni gostje so bili preteklo noč v kavarni Vollgruber Frankopanovi ulici. Ko so odhajali, je z njimi izginilo tudi 12 parov jedilnega orodja.

m— Z doma je odšel že pred nekaj dnevi komaj 12-letni Franček Likon, ki je bil na reji pri zasebnici Kristini Kozarjevi v Smetanovi ulici.

m— Ni dobro odpuščati stanovanje odprto. Hišnica Pavla Weingerl v Tomšičevi ulici je pustila stanovanje odprto. Ko pa se je vrnila je ugotovila, da ji je nekdo prav ta čas smuknil ročno torbico, v kateri je bilo 450 dinarjev. Torbica pa je bila vredna 100 dinarjev.

Še ena o svobodi

Ljubljana, 18. jan.

Prijatelju svobodnjaku, ki mu je bil naš razgovor o politični morali všeč in nam je napisal nekaj misli o svobodi in demokraciji:

Točno je, kar pišete, da sta svoboda in pravica temeljna stebra demokracije, da mora vse državno življenje temeljiti na pravu in da to ni nikaka demokratična svobodnost kjer si politika osvaja diktat nad pravnim redom in njegovimi vršilci. Državni uslužbenec mora biti popolnoma zavarovan pred vsakim političnim vplivom na njegovo službo tako v stvarnem kakor osebnem pogledu. Pred vsem pa mora veljati to za cerkev in šolo — tega praga ne bi smela nikdar prestopiti noga politike, o kateri je dejal Bismarck: da je vlačuga, ki vse okužuje.

Res je tako prijatelj: v cerkev, šolo in urad — tja bi moral biti politiki vsak vstop prepovedan. Brez tega ni ozdravljenja našemu državnemu življenju. Vsak dober duhovnik, vsak dober učitelj, vsak dober uradnik se počuti nesrečnega, ako je izpostavljen političnemu pritisku in v svoji službi ni popolnoma svoboden. Spominjamo se, kako so se ob šestu. anuarskem aktu kralja Aleksandra, ki je napravil konec strankarskim režimom in njihovega terorja, uradniki po uradih od veselja jokali in objemali. Takrat so se začutili kakor osvobodenci. Takrat je bila vrniena uradniku pravna sigurnost tako za njegovo osebo kakor za njegovo službo. Zaveš, da ima služiti samo zakonu. In jamstvo, da se mu ne more nič zgoditi, samo da vestno in objektivno izvršuje zakon. — to je tisto, kar vzdržuje pravo uradniško moralo. In samo kadar je uradništvo samo deležno pravnega reda in pravne sigurnosti, more biti dober čivar pravnega reda in pravne sigurnosti za vse državljane.

To prijatelj je jasno ko beli dan.

Kam gre denar?

Dopisniku z dežele, ki si o tem beli glavo:

Kar dobro si, prijatelj, poglejte proračun za leto 1936/37., ki ga je g. finančni minister predložil narodni skupščini, pa vam bo vse jasno in razumljivo. Saj je tam odkrito pokazano in obrazloženo, kaj stane to, kaj ono. Zastran povišanja proračuna za 570 milijonov je g. finančni minister povedal, da znašajo krediti za osebne izdatke 50% vseh drugih kreditov; tudi glede

